Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Wrzesień—Październik 1934

sTL
CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM BIBLJOTEKARSTWA I CZYTELNICTWA

Wiadomości Bibljoteczne

WYDAWCA KSIĘGARNIE TOW. SZKOŁY LUDOWEJ KRAKÓW, ŚW. ANNY 5. TEL. 147-50 P.K.O. 401.223 LWÓW, BATOREGO 32. TEL. 51-80. PKO. 153-222.

Nr. 8/9 (14/15) MIESIĘCZNIK Rok II.

Rachunkowość w bibljotece

(Część I. Źródła dochodu).

W organizacjach społecznych naogół niedocenia się ważności spraw finansowych, traktuje się je pobieżnie, opierając się na twierdzeniu, że trudno ustalić wysokość dochodów, a tem samem nie może być — rzekomo — mowy o planowej gospodarce.

Takie stanowisko jest najzupełniej niesłuszne. Niemoże ono być nigdzie tolerowane, a szczególnie w bibljotekarstwie.

Trzeba sobie jasno powiedzieć: czem dysponować możemy, co trzeba wykonać; następnie po zestawieniu przypuszczalnych dochodów i rozchodów, rozglądnąć się za ewent. innemi źródłami dochodów, poczem po ustaleniu zasad gospodarki finansowej, można przystąpić do pracy. Postępując tak, unikniemy nietylko wielu rozczarowań, ale przedewszystkiem praca będzie planowa, konsekwentna. Inaczej narazimy się na wiele przykrości, a to, czego chcieliśmy dokonać, może nie udać się. Uznając konieczność planowej pracy, musimy przystąpić do opracowania preliminarza budżetowego.

Dla ułożenia preliminarza budżetowego nie wystarczy tylko zesumowanie dochodów i rozchodów na pewien okres czasu, ale przedewszystkiem trzeba szczegółowo omówić sposoby postępowania na przyszłość, gdyż to wiąże się bardzo silnie z koniecznością ustalenia źródeł dochodów i wysokości wydatków. Można powiedzieć, że budżet jest ostatecznym wyrazem zamierzeń danej instytucji czy organizacji. Dyskusja nad budżetem, oraz choćby demonstracyjne „kreślenie 1 złotego“ jest niczem innem, jak niegodzeniem się z planami wykonawców (zarządców) tego budżetu.

Ale nietylko dla **układania planu pracy,** potrzebny jest budżet. Potrzebny jest on i **w czasie wykonywania** tych prac.

Trzeba zdać sobie sprawę, że posiadanie względnie dokładnych obliczeń wpływów i znajomość zamierzonych wydatków, wytwarzają spokojne warunki pracy, a więc dają rękojmię „dopłynięcia“ do celu. Zupełnie czem innem jest zawód, jaki może nas spotkać; ale przy dobrze obmyślanym planie niespodzianki będą rzadsze, a jeżeli zjawią się, to będzie można w czas zaradzić.

Dochody.

Omawiając źródła dochodów, trzeba określić ich pochodzenie, a to czy są to dochody **własne,** czy **obce;** następnie odróżnić należy ich charakter, mianowicie ich **stałość** i **niestałość** (dochody nadzwyczajne).

Trzeba przyjąć zasadę, że pewne minimum dochodów musi być stałe. Od tego zależy wykonanie „minimalnego planu“ pracy. Dochody niestałe, przeznaczać raczej na inwestycje nadzwyczajne, takie, bez których „ostatecznie można się obejść“.

Dla świata bibljotekarskiego, wielkiej wagi w zakresie otrzymania stałych dochodów, jest wydanie ustawy bibljotecznej, która przewiduje opodatkowanie na rzecz bibljotek. Ale w tej chwili jest to w sferze marzeń.

Dochody w bibljotece można podzielić na:

a) pochodzące od abonentów, i

b) wpływające z poza grona korzystających z bibljoteki.

A. OPŁATY CZYTELNIKÓW.

Omawiając opłaty czytelników, nie możemy na tem miejscu ani ustalić ich wysokość, ani stwierdzić, które z nich mają być, czy muszą być, pobierane. Zależy to od warunków lokalnych.

* * *

Pierwszym „groszem“ składanym przez nowowpisującego się czytelnika,*) to „wpisowe“. Wysokość jego obraca się w granicach 10—50 gr., a służy zasadniczo na pokrycie kosztu druków, użytych przy zapisywaniu się abonenta (karta wpisowa, legitymacja, karta czytelnika). Ostatnio, licząc się z trudnościami finansowemi, zarządy bibljotek starają się możliwie obniżyć tę opłatę.

Z chwilą zapisania się czytelnika, następuje niejako umowa: „za taką a taką opłatą otrzymuje tyle a tyle książek“.

Stosuje się różne rodzaje opłat, a mianowicie:

a) miesięczne,

b) tygodniowe, oraz

c) dzienne.

Jeżeli chodzi o ekonomję, to najzyskowniejszem jest **pobieranie opłat „dziennych“**. Mianowicie przy częstem zmienianiu książki uzyskuje się stosunkowo dużo „dniówek“. Jednak zbyt forsowne „wyczytywanie“ książki, nie służy jej, gdyż się prędko niszczy. Z drugiej strony, gdy książka niema „wzięcia“, niema też widoków na jej wypożyczanie, a więc opłat za „dniówkę“ bardzo mało. Lepszy już sposób pobierania **opłaty za tydzień**.

Oba te sposoby nie gwarantują stałości dochodów, dlatego przyjął się powszechnie abonament miesięczny. Wpływ opłat tych nie ulega większym wachaniom.

Oto przykład korzyści stosowania abonamentu miesięcznego. Np. 10 osób płaci po 5 gr. od tomu tygodniowo, czyli miesięcznie wpłaciliby 10×5×4 t. j. 2 zł.; ale zdajemy sobie sprawę, że nie wszyscy stale co tygodnia czytają, a w takim wypadku nie uiszczają opłat. Stąd wpłynie (jak praktyka wykazuje) o 1/3 mniej, a więc osiągniemy 1.40 do 1.50 zł. Stosując natomiast opłaty miesięczne, mamy zapewnione 2 zł. bez względu na to, czy kto przerywa czytanie, czy nie.

Na tem miejscu nie omawiamy „możliwości“, a raczej „sumienności“ płatniczych czytelników. Stosownie do środowiska, skąd rekrutują się abonenci, należy ustalać wysokość opłat. W mieście powiatowem waha się ona od 40 gr. do 1 zł. Miasta większe pobierają od 1 zł. do 1.50 zł., a nawet więcej.

Jeżeli przyjrzymy się wsi, to sytuacja tam jest inna. Kryzys kryzysem, ale „darmocha“ tam rozpanoszyła się jeszcze przedtem. Stąd trudność pobierania jakichkolwiek opłat. Ściąganie ich zależy po pierwsze od poziomu kulturalngo danej wsi, po drugie od „towaru“, jaki dostarczamy, wreszcie od dobrej organizacji bibljoteki. Są i dziś wsie, które niewiele, ale stale płacą za książki.

W każdym razie trzeba zwalczać „dostarczanie dla ludu książek bezpłatnie“, a „dać ludowi“ książkę dobrą, za której pożyczenie chętnie da grosz. Gdyby tylko płacono po 2 gr. miesięcznie, to miałoby się przynajmniej na papier do obłożenia książek lub nawet ich naprawę, a to przecież tak ważne. Starajmy się więc wytwarzać warunki przyjazne do pobierania choćby minimalnych opłat, a nie przesądzać zgóry sprawy.

Mówiąc o abonamencie, rozpatrzyć trzeba sprawę ilości pożyczanych książek.

Zasada prosta! Za pewną opłatą jeden tom. Gdy kto chce pożyczać więcej książek, musi więcej płacić. Stosowany zwyczaj pożyczania następnych książek za mniejszą opłatą, dziś upada, gdyż prowadził do nadużyć. Najlepiej zilustruje to przykład: Za pierwszą książkę płaci ktoś 1.50 zł. a za następną np. 80 gr., czyli za 2 książki 2.30 zł., za 3 książki 3.10 zł. Wytworzył się t. zw. łańcuszkowy abonament, na który składają się 3 osoby i mają jedną książkę po 1.03, zamiast płacić 1.50 zł.

Natomiast w powszechnych (oświatowych) bibljotekach przyjmuje się zwyczaj pożyczania drugiej książki bezpłatnie, może to być jednak książka z innego działu; a więc pożyczający 1 tom beletrystyki, może dobrać sobie inne dzieło, tylko nie powieść. Chodzi tu o umożliwienie i zachęcenie do korzystania z książek naukowych i popularno-naukowych.

Wnoszenie **dobrowolnych opłat** jest niestosowne.

Przedewszystkiem trudne jest określenie „stałości“ tych dochodów, a forma zbierania krępująca, tak płacących, jak i odbiorców. Tacka czy puszka są nieodpowiednie, a różnorodność datków tworzy jakgdyby różne kategorje czytelników. Lepiej ustanowić minimalną opłatę, a niezamożnych nawet od niej zwolnić.

Innym źródłem dochodów są **opłaty** składane **za przetrzymywanie książek**. Zwykle w bibljotece regulamin określa czas, na jaki wolno wypożyczyć książkę. Za każdy dzień zwłoki pobiera się pewną drobną kwotę, 2—5 groszy.

Z tem wiąże się sprawa t. zw. **urgensów**. Wysyła się pisemne upomnienie o zwrot książki, przyczem za pocztówkę liczy się więcej, aniżeli wynosi porto pocztowe. Kwoty te stanowią również dochód. Dopłaty te, to **grzywny**.

Gdy wyżej wymienione dochody są naprawdę „dochodami“, to wpływy, które teraz omówimy, nie mają tego charakteru. Chodzi mianowicie o kwoty, które ściąga się za:

1) **zgubienie lub zniszczenie**, ewent.

2) **uszkodzenie**

książek.

Jest to pozorny dochód, gdyż uzyskane pieniądze winne być użyte na odkupienie straconych książek względnie ich naprawę. Bibljotekarz wolałby takich wpływów wogóle nie mieć.

Pewien dochód daje sprzedaż druków, jak legitymacje, katalogi, które odstępuje się po cenie znacznie wyższej, aniżeli kosztuje ich produkcja. **C. d. n.**

Franciszek Sedlaczek

*) W niektórych organizacjach dopuszcza się do korzystania z bibljoteki także niečzłonków; do tych ostatnich stosuje się wyższe stawki niż dla członków. Uzasadnione to jest tem, że członkowie płacą już pewne kwoty na rzecz organizacji, utrzymującej bibljotekę.

Nowości dla Czytelń i Bibljotek

Adamowicze B. i J.: Przez Atlantyk. Spisał z relacji lotników i oprac. St. Strumph Wojtkewicz. 2.—
Arnau Frank: Wielki Mur. Pow. 3.—
Awdiejenko A.: Kocham. Pow. 3.—
Baxter G. O.: Pościg. Pow. z dzikiego zachodu. 3.—
Bezłuda M.: Jóżko żołnierzem polskim. Powieść. 8.—
Biggers E.: Dom bez klucza. Powieść. 3.—
Buck P. S.: Synowie. Powieść. 3.—
Bystroń J.: Alger. Dookoła Ziemi. T. IX. 4.80
Courths-Mahler J.: Gdzie jest Ewa? Powieść. Przekład E. Solskiej. 6.—

DĄBROWSKA MARJA
Noce i dnie.
Powieść IV. Wiatr w oczy Tom I. i II. po zł 7.50 całość zł 15.—.

Giełdug V.: Stara szabla. Pow. 3.—
Gierut T.: Pod wiatr. Powieść. 4.—
Krzywicka Fr.: Sąd idzie... Pow. 3.—
Osada-Hillenbrand E.: „Sitwesy" Groteski Legjonowe w dwudziestolecie wymarszu 6 sierpnia 1914 r. 1.50
Hurst F.: Boczna ulica. Pow. 10.—
Kawczak S.: Milknące echa. Pow. 8.—

Nowości „Bibljoteki Kresowej"

Otwell Binns
Tajemnica Klotyldy
Powieść sensacyjna autora „Wyspy pięciu palm" zł 5.—

Józef Bieniasz
Narodziny bestji
autora najpopularniejszej dziś „Trylogji studenckiej".
Powieść „ 6.—

Jan Szeliga
Zbrodniarz i maska
„ 5.—

w przygotowaniu

E. Dell
W odmęcie
Powieść

Ernest Holm
Slepy Jack
Powieść kryminalna znakomitego ang. autora powieści sensacyjnych.

Locke W. J.: Czerwona planeta. Powieść. 3.—
Marczyński A.: Strzał o świcie. 4.—
Morrison St. J.: Piękne dziewczę z Taorminy. Powieść. 3.—
Munthe A.: Czerwony krzyż i żelazny krzyż. 5.—
Nichols B.: Dzwon na trwogę. Powieść. 3.—
Nasielski A.: Zielony lont. Pow. 6.—
Niezabitowska W.: Golf Sztrom. Pow. 3.—
Panfierow T.: Bruski. Powieść. Przekład z XX wyd. rosyj. K. Maliszewskiego. 8.—
Sieroszewski W.: Dary wiatru północnego. Powieść. 3.—
— Wśród kosmatych ludzi. 1.20
— Ze świata. 3.—
Szirmai R.: Więzień z własnej woli. Powieść. Przekład z węgierskiego R. Schütza. 3.90
Szołochow M.: Cichy Don. Tom III. Powieść. 3.—
Toeplitz-Mrozowska J.: Moja wyprawa na Pamiry w r. 1929. Dookoła Ziemi. T. VIII. 2.80

Iciek S. A.
Samochodem przez Stany Zjednoczone
Tom I. str. 384 — zł. 5.—
to samo Tom II. str. 387 — zł. 5.—
z licznemi ilustracjami i mapą.

„Korzyści z przestudjowania tej książki są wprost olbrzymie i to zarówno w stosunku do młodzieży, jak i do osób starszych. Poznajemy w niej prawdziwą Amerykę, często fałszywie pojmowaną w Europie, a odmalowaną po mistrzowsku przez kochającego Polskę kapłana - Amerykanina". (Wyj. z rec. R. Tarczyńskiego, Prof. liter. pol. w Orchard Lake, Michigan).

Traven: W jarzmie. Powieść. 6.—
Wańkowicz M.: Szczenięce lata. 3.—
— Opierzona rewolucja. Wrażenia z Rosji Sowieckiej. 3.—
Wielowieyski J.: Bohaterowie lotu. Opowiadania lotnicze. 5.—
Zarzycka I.: Wschody i zachody. Powieść. 6.—

Na Święto Niepodległości

Andre L.: Szlakiem Niepodległych. Poezje. 1.50
Daszyńska: Dzwonie! Hejnały Polsce graj! W 3 odsłonach dla młodzieży szkolnej. —.80
Dynowska M.: Nasze Rocznice. 4.—
Gehajot St.: Nieśmiertelny duch narodu. Misterjum narodowe w 1-ej odsłonie. 1.—
Galiński A.: Dzień 11 listopada. Święto państwowe Rzeczypospolitej Polskiej. Poradnik dla naucz. i dla urządzających obchody. 1.40
Gnośńska H.: Obchody, uroczystości i inne fragmenty z życia szkolnego. 3.—
Juk J.: Dzień wolności. Sztuka ludowa w 3 aktach na tle walk o niepodległość. —.60
Kwiatkowski W.: Jak uczcimy nasze święto? Obr. scen. w 2-ch aktach. —.50
Lasoń J.: Jedenasty Listopad. Obr. scen. w 1-ym akcie. 1.50
Marławt P.: Odrodzona. Widowisko fantast. w 5 obrazach. 1.50
Mączka.: Starym szlakiem. Poezje. 3.50
Dr. Wieczorkiewicz A. i Dr. Oppman E.: Rocznice. 8.—
Reuttówna M.: Wyzwolenie Wilna. Obr. scen. w 3 odsłonach dla młodzieży. 1.—
Roguska - Korupczyńska: Święto Niepodległości. Materjał na uroczystości szkolne. 1.50
Różnicki St.: Pierwsze orły, w 3 aktach. 1.—
Prof. S.: 11 Listopad. Jak urządzić obchód powstania Polski. 2.—
Wieczorek P.: Polska już wolna. Obr. scen. w 3 odsłonach. —.25
Wojtowicz M., Kwiatkowski W.: 3 odczyty na 11 Listopada. —.50
„Zmartwychwstanie Polski", obraz sceniczny w wyjątkach z dzieł St. Wyspiańskiego. —.80
Żypowski L.: Spełnione ojców sny — obraz scen. 1.—

Nowości Pedagogiczne

Alfred Adler: Psychologja indywidualna w wychowaniu. 5.—

Chamuła Wawrzyniec. — Marcin Domiszewski. Akcja oświatowo - społeczna wobec najnowszej rzeczywistości. Materjały i wyniki obrad Konferencji Oświatowej. —.90

Foerster Fr.
WYCHOWANIE I SAMOWYCHOWANIE
wydanie nowe
Zł. 12.80.

SZKOŁA I CHARAKTER
wydanie nowe (trzecie)
Zł. 10.—.

Kiefer F. — Autorytet w wychowaniu domowem i szkolnem. 5.—

Dr. Marja Librachowa: Psychologja Pedagogiczna w ćwiczeniach. 7.50

Karol Linke: Nauczanie łączne i nauczanie języka ojczystego w szkole powszechnej. Przełożył i dostosował do potrzeb szkoły polskiej dr. L. Saloni 7.—

W. Nowicki, A. Wrotniak i Z. Batorowicz: Oddział I .Nauczanie łączne. Część I. 3.50
cz. II. str. 163 3.—

Walery Nowicki: Nauka języka polskiego w szkole powszechnej. Organizacja pracy. Rozkład materjału. Wskazówki metodyczne. Lekcje praktyczne.
Cz. I Oddział I. i II. 3.—
Cz. II. Oddział III. 3.—
Cz. III. Oddział IV. 3.—

Pietrusiewicz Stanisław
NAUKOWA ORGANIZACJA W ZASTOSOWANIU DO PRACY W KLASACH WYŻSZYCH
Psychologiczne podstawy pracy wydajnej przy nauczaniu przedmiotów teoretycznych w szkole. 2.—

I. REGULAMIN do Rad Pedagogicznych publicznych szkół powszechnych.
II. REGULAMIN dla kierowników publicznych szkół powszechnych.
Zł. —.30

Śliwiński F. Szkolnictwo prywatne w Polsce. Informacje dla założycieli i właścicieli szkół prywatnych. 2.50

Zagadnienia Pracy Kulturalnej. Rocznik I. Wydawnictwo Grupy na Rzeczpospolitą Polską Światowego Związku Kształcenia Dorosłych 7.—

Program nauki w publ. szkołach powszechnych trzeciego stopnia (tymczasowy) w opr. 3.80

Kloberówna Z.: Dusza młodzieży w świetle wytworów piśmiennych. 3.—

Zwolakiewicz H.: Przewodnik nauczyciela ludoznawcy. 1.50

Wycech Cz.: Wytyczne pracy w ogniskach i oddziałach Z. N. P. (przewodnik organizacyjny). 1.50

Rozkład szczegółowy materjału naukowego dla szkół powszechnych na kl. I i II. Okres pierwszy (jesienny). 1.—
— Okres drugi (zimowy). 1.—
— Okres trzeci (wiosenny). 1.—

Rozkład szczegółowy materjału naukowego dla szkół powszechnych na kl. III. 1.—

Klebanowski S.: Co ma dać dzieciom szkoła powszechna? (Bibl. Podr. Naucz. i Rodziców „Nowa Szkoła" Nr. 1). 1.50
— Jak ma gimnazjum ogólnokształcące uczyć i wychowywać młodzież? (Bibl. Podr. Naucz. i Rodziców „Nowa Szkoła" Nr. 2). 1.50

Krawczykowski Fr.: Ćwiczenia cielesne dziesięciominutowe i śródlekcyjne w szkole powszechnej. 2.—

Hławiczka K.: Nauczanie śpiewu w szkole powszechnej. 4.50

Jabłowski K.: Jak zdobywać pracę i stanowisko. 3.—

O. KOTULA
zast. insp. szkoln.
P. TŁUCZEK
kier. publ. szkoły powsz.
Podręczny poradnik dla kierowców i nauczycieli szkół powszechnych.
Wyd. III. całk. przerob. i rozszerzone. — Zł. 4.—

Kułakowski S.: Pierwsza książka do nauki języka rosyjskiego. 6.10

Kalina P.: Słownik podręczny. Część francusko - polska. w opr. 9.—
— Słownik franc.-pol. i pol.-franc., 2 części razem, w opr. 14.—

St. Wiącek, A. Wiwczaruk, A. Karpowicz: „Praca w klasie I-ej szkoły powszechnej". — „Praca w klasie II-ej szkoły powszechnej".
Cena katalogowa będzie ustalona przed rozszyłką.

DO BIBLJOTEK SZKOLNYCH POLECAMY:

Najnowsze tomy książek „Błękitnych" i „Różowych"

Pinon-Gacka A.: Czyja jest szkoła?
Kari M.: Mieczek zły człowieczek.
Lewicka M.: Fabrykant zabawek.
Lewicka A.: Nieprawdopodobna historja.
Michalska H.: Kominiarczyk z czekolady.
Moszyńska J.: Trzej narciarze.
Solska E.: Losy mruczka.
Wasilewska W.: Historja o człowieku pierwotnym.
Zieliński T.: Danusia i sześciu chłopczyków.

Cena każdej książki oprawionej z barwną okładną kolorową, ilustrowanej — zł. 1.50.

—o—

Do Bibljotek Szkolnych!

Książki zatwierdzone do lektury szkolnej

Kl. V szk. powsz.

Anczyc: Przypadki Robinzona Kruzoe. 4.—
Andersen: Baśnie. —.70
Bobińska: Tajemnica Romka. 3.20
Boguszewska: Czerwone węże (Polska i Świat Współczesny Nr. 8). —.90
Domańska: Historja żółtej ciżemki. 6.—
Janowski: Nasz plac. 3.60
Kaden - Bandrowski: Nad brzegiem wielkiej rzeki. 1.50
Kipling: Riki-Tiki-Tawi. —.25
Korczak: Sława. 2.50
Molnar: Chłopcy z placu broni. 4.—
Morcinek: Dzieje węgla (Polska i Świat Współczesny Nr. 9). —.90
Nowakowski: Puhar Krakowa (Polska i Świat Współczesny Nr. 3). 1.—
Ostrowska: Bohaterski Miś. 2.40
Porazińska: Jaś i Kasia. 2.50
— Wesoła gromada. 4.—
Sieroszewski: Dary wiatru północnego. 3.—
Svensson: Czółnem przez morze. 1.50
Szelburg-Zarembina: Zuch. 3.50
Zarembina: Rzemieślniczek - wędrowniczek. 2.—

Kl. VI szk. powsz.

Amicis: Serce. 4.50
Beecher - Stowe: Chata wuja Toma. 3.60
Berthet: Młodzież w pięciu częściach świata. 1.20
Boguszewska: Dzieci z nikąd (Polska i Świat Współczesny Nr. 11). —.80
Burnett: Tajemniczy ogród. 4.—
Dąbrowska: Marcin Kozera. 1.50
Giżycki: Przez knieje i stepy. 7.—
Gjems-Selmer: Nad dalekim cichym fjordem, 2 tomiki. 2.
Gomulicki: Wspomnienia niebieskiego mundurka. 4.—
Kipling: Pierwsza księga dżungli. 6.—
— Druga księga dżungli. 6.—
Konarski: Musi być. 4.—
— Tajemnica zegara królewskiego. 4.20
Meissner: Żwirko i Wigura (Polska i Świat Współczesny Nr. 7). —.80
Morcinek: Narodziny serca. 6.—
— W zadymionem słońcu (Polska i Świat Współczesny Nr. 4) —.90

Muszałówna: Pod olimpijskim sztandarem (Polska i Świat Współczesny Nr. 21). —.90
Naglerowa: Ludzie prawdziwi (Polska i świat współczesny, Nr. 18), —.90
Pawłowicz: Franek na szerokim świecie. 3.20
Pchoska: Syn Kujaw. 1.50
Przyborowski: Bitwa pod Raszynem. 3.50
Rosinkiewicz: Sam.
Sienkiewicz: W pustyni i w puszczy. 3.—
Sieroszewski: Wśród kosmatych ludzi. 1.20
Sławoj-Składkowski: Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczył (Polska i świat współczesny Nr. 6). 1.—
Thompson: Joch. —.50
Zakrzewska: Pojednanie. 6.40
Zaleska: Młody wygnaniec. 6.—
Szelburg - Zarembina: Dom wielki jak świat (Polska i świat współczesny Nr. 6). —.90
Żurakowska: Pójdziemy w świat. 2.—

Kl. I. gimn.

Kingsley C.: Heroje. 4.80
Malewska H.: Wiosna grecka. 2.80
Orvieto L.: Opowiadania z dawnych, dawnych czasów. 3.65
Parandowski J.: Dysk Olimpijski. Wyd. II. 5.—
Prus B.: Z legend dawnego Egiptu. —.50
Rydel L.: Ferenike i Pejsideros. 3.50
Sienkiewicz H.: Pójdźmy za Nim. —.50
— Quo vadis. 6.—

EGZOTYKA. PRZYGODY. PRZYRODA.

Bandrowski J.: Na polskiej fali. 3.—
Curwood J.: Łowcy wilków. 4.—
Kipling R.: Księga dżungli. 6.—
— Druga księga dżungli. 6.—
Morcinek G.: W zadymionem słońcu. —.90
London J.: Zew krwi. 1.95
Rodziewiczówna M.: Lato leśnych ludzi. 6.—
Sieroszewski W.: Ze świata. 3.—
Zaruski M.: Na bezdrożach tatrzańskich. 4.40

LOTNICTWO. ŻEGLUGA. SPORT.

Meissner J.: Żwirko i Wigura. —.90
Muszałówna K.: Pod olimpijskim sztandarem. —.90

Orliński B.: Moje wrażenia z lotu do Tokio. 2.50
Zaruski M.: Na skrzydłach jachtów. 3.—

WALKI O NIEPODLEGŁOŚĆ OBRAZY WOJENNE.

Reymont Wł. A.: Ave Patria, morituri te salutant. —.60
Gen. Sławoj-Składkowski: Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczył. 1.—

ZAGADNIENIA SPOŁECZNE. ŻYCIE MŁODZIEŻY.

Szelburg-Zarembina E.: Dom wielki jak świat —.90
Dąbrowska M.: Przyjaźń. 1.20
Korczak J.: Bankructwo małego Dżeka. 3.60
Morcinek G.: Narodziny serca. —.90
Żurakowska Z.: Skarby (w druku). 3.—
— Pożegnanie domu. 3.—

Kl. II. gimn.

DZIEJE POLSKI.

Deotyma J.: Panienka z okienka. 5.50
Łoziński W.: Oko proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody, 6.—
Kossak-Szczucka Z.: Beatum scelus, (wyczerpane).
Kraszewski J. I.: Kraków za Łokietka. 2.40
— Stara baśń. 2.50
— Zygmuntowske czasy. 3.50
Mickiewicz A.: Grażyna. —.90
Sienkiewicz H.: Krzyżacy, 4 t. 6.40
— Ogniem i mieczem. 2 t. 7.60
— Potop. 3 tomy. 12.60
— Pan Wołodyjowski. 4.80
Słowacki J.: Jan Bielecki. —.50

EGZOTYKA. PODRÓŻE I WYPRAWY NAUKOWE.

Curwood J.: Włóczęgi północy. 4.—
Dębicki T.: Z dziennika marynarza. 2.40
Dobrowolski A. B.: Amundsen. 1.50
— Męczennicy polarni. 1.50
London J.: Syn słońca. 2.90
Saliński S. M.: Pod banderą syreny. —.90

WALKI O NIEPODLEGŁOŚĆ

Lipiński W.: Szlakiem pierwszej brygady, (wyczerp.).
Sieroszewski W.: Józef Piłsudski, —.50

OBRAZY Z ŻYCIA. ZAGADNIENIA SPOŁECZNE. POWIEŚĆ. NOWELA.

Dąbrowska M.: Uśmiech dzieciństwa. 2.—
Dickens K.: Dawid Copperfield. 4.—
Górska H.: Nad czarną wodą. 5.—
Jeż T.: Narzeczona Harambaszy. 2.40
Kossak-Szczucka Z.: Szukajcie przyjaciół. 3.50
Prus B.: Anielka. 2.—
— Kamizelka. —.50
— Antek. —.50
— Powracająca fala. 1.50
Scott W.: Talizman. 3.30
Szymański A.: Stolarz Kowalski. —.50
Twain M.: Przygody Hucka. 3.—

————

Otrzymaliśmy na skład główny:

Wydawnictwo „Mathesis Polska"

Z DZIEDZINY NAUKI I TECHNIKI

Bibljoteka popularno-naukowa

Ukazały się już tomy następujące:

1. **Niebo**. Astronomja dla laików. Napisał Sir James Jeans. Przełożył Dr. Wł. Kapuściński. Str. XII, 196, 47 tablic i 2 mapy nieba. W opr. pł. 9.60
2. **Nowe drogi nauki**. Kwanty i materja. Napisał Dr. Leopold Infeld, doc. Uniw. J. K. Str. X, 283, 27 fig. w tekście i na tabl. oraz 3 portr. W oprawie pł. 11.60
3. **Człowiek ustokrotniony**. Dzieje cywilizacji na wesoło. Hendrik van Loon. Przełożył P. Hulka Laskowski. Str. VIII, 250. Z 181 rys. autora. W oprawie pł. 11.60
4. **Zagadnienia współczesnej nauki**. Indeterminizm. Zależność przyrodoznawstwa od środowiska. Napisali prof. M. Planck i prof. E. Schrödinger, laureaci Nobla. Przełożył Edw. Poznański. Str. VIII, 93. W opr. pł. 6.20
5. **Żywe maszynerje**. Napisał Prof. A. V. Hill, laureat Nobla. Przełożył Dr. J. Dembowski. Str. VIII, 224 z 105 fig. w tekście i na 24 tabl. W oprawie płóciennej. 11.60
6. **W poszukiwaniu istoty życia**. Napisał Dr. Jan Dembowski, prof. W. W. P., doc. U. W. Str. XII, 336 z 98 fig. w tekście i na 8 tabl. W opr. pł. 14.—

W ciągu 1934 ukażą się dalsze tomy:

Tom 7. **Stare zawody a nowa wiedza**. Napisał Sir W. H. Bragg, laureat Nobla. Przełożyła inż. M. Kubaszewska.

Tom. 8. **Świat drgań świetlnych**. Napisał Sir. W. H. Bragg. Przełożył dr. Wł. Kapuściński.

Tom 9. **Świat dźwięków**. Napisał Sir W. H. Bragg. Przełożył i uzupełnił inż. dr. J. Roliński.

Tom 10. **Na pograniczu materji i psychiki**. Mózg i jego czynności. Napisali dr. J. Konorski i dr. S. Miller.

Tom 11. **Ziemia**. Atmosfera — Oceany — Wnętrze Ziemi. Napisał dr. E. Stenz.

Tom 12. **Biologja**. Napisali prof. J. B. S. Haldane i prof. J. Huxley. Przełożyła dr. L. Lubińska z uzupełnieniami prof. J. Dembowskiego.

Tom 13. **Mózg i myśl**. Napisali prof. E. D. Adrian, Sir Charles Sherrington i prof. I. P. Pawłow, laureaci Nobla. Przełożyli, wstępem oraz objaśnieniami zaopatrzyli dr. J. Konorski i dr. S. Miller.

Tom 14. **Świat Kryształów**. Napisał dr. Z. Weyberg, prof. Uniw. J. K.

Tom 15. **Klasyczne oblicze natury**. Napisał dr. L. Wertenstein, prof. W. W. P.

Wszystkie tomy bogato ilustrowane. Dalsze tomy w opracowaniu.

—o—

PODRÓŻE DOKTORA WSZĘDOBYLSKIEGO

Str. ca 200 z licznemi figurami.

Treść: Na parowozie pociągu pośpiesznego. — Przejażdżka samochodem. — Na holowniku. — W hali maszyn parowca oceanicznego. — W głębinach oceanu. — Na wyspach Samoa. — Przez Saharę. — U Eskimosów. — Lot w przestworza. — Na sterowcu. — W górach ziejących ogniem. — W kopalni węgla. — Podróż na księżyc.

W książce „Podróże z Dr. Wszędobylskim" mowa jest o parowozach pociągów pospiesznych, samochodach, holownikach, parowcach oceanicznych, o głębinach morskich i nurkach, wyspie Samoa, o Eskimosach, samolotach, sterowcach, wulkanach, kopalniach węgla i wreszcie o podróży na Księżyc. Wszystko to opowiedziane jest wyczerpująco, jasno i zrozumiale. O samochodach, parowozach i okrętach będziecie mogli mówić tak, jakbyście oddawna byli szoferami, palaczami, kapitanami, technikami i inżynierami i jakgdybyście osobiście towarzyszyli Dr. Wszędobylskiemu w jego dalekich i ciekawych podróżach.

Cena zł. 10.—.

—o—

MEADOWCROFT WILLIAM H.
członek laboratorjum Edisona.

TOMASZ ALVA EDISON

Życie i dzieła. Z drugiego wydania oryginału przełożył i uzupełnił Dr. Edward Stenz. Str. XII, 282 z 15 planszami i autografem.

Z serji „Wielcy ludzie — wielkie dzieła"

Rozdziały: Pierwsze lata elektryczności. — Rodzina Edisona. — Dzieciństwo Edisona. — Młody sprzedawca dzienników. — Kilka anegdot z życia Edisona-gazeciarza. — Z ubóstwa ku niezależności. — Ożywiona działalność młodego wynalazcy. — Telefon, motograf i mikrofon. — Maszyna mówiąca. — Nowy rodzaj oświetlenia. — Menlo Park. — Początki oświetlenia elektrycznego. — Pierwsza elektrownia Edisona. — Proszkowanie skał. — Edison wytwarza suchy cement. — Kinematograf. — Edison buduje akumulator nowego typu. — Inne wynalazki Edisona. — Metoda pracy wynalazczej Edisona. — Pracownia Edisona w Orange. — Edison jako człowiek. — Ostatni fonograf Edisona. — Prace Edisona podczas wojny. — Zakończenie.

Minerwa. Czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i postępów techniki. Rok 1. (1933). Rocznie zł. 10.—

MATHESIS POLSKA

Czasopismo poświęcone naukom ścisłym i ich metodologji, wydawane przez Stanisława Warhaftmana przy współudziale Edwarda Stenza i Kazimierza Zarankiewicza. Rocznie 10 numerów w zeszytach podwójnych. Tow I—VIII Każdy tom po zł. 20, w opr. pł. po zł. 23. (Tomy I i II sprzedaje się jedynie przy nabyciu pełnego kompletu czasopisma). Tom IX (1934) z dodatkiem „Minerwa". Abonament roczny zł. 20.

Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło czasopismo „Mathesis Polska" do bibljotek nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych (pismo Minist. W. R. i O. P. z dn. 2. V. 1932 Nr. 1. Pr. - 19322).

Różne

Gen. Kasprzycki T.: Kartki z dziennika oficera I brygady, ze szkicami, mapkami i ilustracjami. 19.50

Ptasiński C.: Rzemiosło w Polsce wspóczesnej. Lublin 1934. F. 230×155, str. 236 z tablicami. 9.—

Bourget P.: Dobosz. Bib. Filomaty Nr. 3. —.50

Lewicki T. M.: O triumfie rzymskich. —.65
— W szkole atheńskiej. —.65

Czekanowski J. dr.: Człowiek w czasie i przestrzeni. Bibl. Wiedzy, t. 9, brosz. 12.—
opr. 15.—

Związek Strzelecki. Geneza, organizacja, działalność i tradycje. 1.—

Inż. Wł. Fiderkiewicz i inż. W. Styś: Akumulatory elektryczne. Podręcznik praktyczny. 3.80

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Cennik druków bibljotecznych (znormalizowanych)

		Cena za 100 szt.	Cena za 1 szt.
1.	**Karty katalogowe** do klamry z nadrukiem	zł. 1·40	—·02 gr.
2.	**Karty katalogowe** do kartoteki	„ 1·50	—·02 „
3.	**Karty Książki.** — (Kontrola wypożyczeń) białe	„ 2·40	—·03 „
	kolorowe	„ 2·10	—·03 „
4.	**Karty Czytelnika** — (Kontrola wypożyczeń) białe i kolorowe	„ 3·70	—·04 „
5.	**Kartki uszkodzenia książki** — (nalepki)	„ 0·50	—·01 „
6.	**Książka inwentarzowa** — (książka przybytków) luźne arkusze	„ 5·—	—·06 „
7.	**Książka ubytków** — luźne arkusze	„ 6·—	—·07 „
8.	**Zapotrzebowanie** książek Bibljotek Powiatowych	„ 3·50	—·04 „
9.	**Wykaz książek**	„ 4·20	—·05 „
10.	**Okładka do klamry** — tekturowa („preszpan") para		—·20 „
11.	**Regulamin Bibljoteki** (odbitka z nr. 3 „WB" b. r.)		—·10 „
12.	**Klasyfikacja dziesiętna księgozbioru**		—·05 „
13.	**Klamry do Katalogu kartkowego** patent Chodowca własnego wyrobu		zł. 4·40
	a) wysokość 16 m/m.		—·80 „
	b) „ 32 „		1.10 „
	c) „ 45 „		2.— „

Uwaga!

Dostawa - z powodu skalkulowanych nisko cen — **tylko za gotówkę.**

Okazyjne sprzedaże

Semper Fidelis. Obrona Lwowa w obrazach współczesnych. Lwów, Nakł. Tow. Straż Mogił Pol. Bohaterów, 1930, w ozd. oprawie (wyczerpane — ostatnie egz.). 20.—

Macfall Haldane: Historja malarstwa. Tom 1 do 8. Dzieło zbiorowe z 300 barwnemi tablicami. W opr. pół skórk., okazyjnie 135.—

Tetmajer K.: Na skalnem Podhalu. Wydanie jubil. Red. artystyczna i obrazy tatrzańskie Leona Wyczółkowskiego. Rysunki i zdobniki Włodzimierza Koniecznego. — Kraków 1914, na pap. kred. W ozd. oprawie. 20.—

Polska Twórcza. Dzieło zbiorowe pod red. Ferd. Goetla. Z licznemi ilustr. w opr. 6.50

Tarnowski St.: Studja do historji literatury polskiej. Wiek XIX. Zygmunt Krasiński. Kraków 1892, w opr. 10.—

Jaworski Fr.: O szarym Lwowie. Z 18 ryc., w opr. 15.—

Kleszkowski J.: Kanclerz Krzysztof Szydłowiecki. Z dziejów kultury i sztuki zygmuntowskich czasów. Cz. III. Humaniści i sztuka. 25.—

Mikołaj Rej z Nagłowic: Zwierciadło. Wydali J. Czubek i Jan Łoś. 20.—

Loret M.: Życie polskie w Rzymie w XVIII w. z 34 ilustracjami. 10.—

Askenazy S.: Rosja — Polska 1915—1930. Lwów 1907, w opr. 4.—

— Dwa stulecia XVIII i XIX. Badania i przyczynki I. Warsz. 1903, w opr. 6.—

Szekspir Wiliam: Dzieła wyd. pod red. Dr. H. Biegeleisena. 10 tomów w opr. 15.—

Kallenbach J.: Zygmunt Krasiński. Życie i twórczość lat młodych (1812—1838). 2 tomy. Lwów 1904, w opr. 20.—

Bujak Fr.: Galicja. 2 tomy, w opr. Lwów 1908. 15.—

Kronika

Sekcja Wschodnia Z. Gł. T. S. L. we Lwowie rozpoczęła wydawnictwo miesięcznika poświęconego pracy oświatowej w Kołach i Czytelniach TSL pod nazwą „Program Pracy". Pierwsze dwa zeszyty, jakie się ukazały, zawierają obok obfitego materjału, jeszcze dodatek nutowy. Prenumerata roczna wynosi zł. 2 (wpłacać należy wprost czekiem PKO Nr. 501.291 lub za pośrednictwem Księgarni TSL). Adres redakcji: Lwów — Czarnieckiego Nr. 1, Tow Szkoły Ludowej.

Skrzynka zapytań.

Pytanie:

Jak przeprowadzić reorganizację bibljotek powiatowej?

Odpowiedź:

Najważniejszem jest to, aby przeprowadzając reorganizację, nie sparaliżować dotychczasowego korzystania z książek rozsianych po powiecie, jako bibljoteczki ruchome.

Należy przedewszystkiem zorganizować „zaczątek" bibljoteki powiatowej (centralnej), dokonując inwentaryzacji posiadanych na miejscu książek sporządzając karty katalogowe i karty książki.

Następnie zmieniając książki dla pewnej miejscowości nie pożyczać zaraz odebranych stamtąd, ale wprowadzić je do inwentarza pow. bibljoteki, napisać karty katalogu itd.

W ten sposób powiększają się szeregi książek ujętych w ramy nowoorganizowanej **„powiatówki"**.

W centralnej ewidencji będzie coraz więcej książek. Poszczególne miejscowości będą miały możność wybierania książek do woli. Przyczyni się to z jednej strony do **żywszego zainteresowania** się bibljoteką, z drugiej pozwoli na **ekonomiczny** rozdział posiadanych zapasów.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona zł. 150 — ½ str. zł. 75 — Wiersz milimetrowy szerok. szpalty gr. 50. Ogłoszenia na stronie 1-szej o 50% drożej. — Redakcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru miejsca.

Redakcja: Lwów, Czarnieckiego 1. Towarzystwo Szkoły Ludowej. Tel. 5-90.

Administracja: Lwów, Batorego 32. Księgarnia T.S-L. Tel. 51-80. PKO. 153.222

Prenumerata roczna z przesyłką zł. 1·20.

Redaktor: STEFAN SZPINGER. Wydawca: Księgarnie Tow. Szkoły Ludowej: Kraków — Lwów.